

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΑΔΙΔΑΚΤΟ : Δημοσθένους, κατὰ Μειδίου 42-45

A1. Και παρατηρείστε πόσο η νομοθεσία κρίνει άξιους μεγαλύτερης οργής και βαρύτερης ποινής όσους παραβαίνουν τον νόμο με την θέλησή τους και με σκοπό την προσβολή, σε σχέση με όσους παρανομούν με κάποιον άλλον τρόπο. Πρώτον, όλοι αυτοί οι νόμοι που αφορούν σε ζημιές -για να αρχίσω από αυτούς- επιβάλλουν να καταβάλλει κάποιος αποζημίωση διπλάσια (από την αξία του πράγματος), αν προκαλέσει ζημιά με την θέλησή του, και ίσης αξίας, αν βλάψει χωρίς την θέλησή του. Εύλογα (αυτό είναι λογικό)· γιατί το θύμα δικαιούται να τύχει βοήθειας από παντού, ενώ ο νόμος όρισε να μην είναι για τον δράστη ίδια η οργή, αν ενήργησε εκούσια ή ακούσια. Έπειτα, οι νόμοι περί ανθρωποκτονίας τιμωρούν τους εκ προμελέτης δολοφόνους με θάνατο, ισόβια εξορία και δήμευση της περιουσίας τους, ενώ όσους διαπράττουν ακούσιο φόνο, τούς κρίνουν άξιους συμπάθειας και πολλής φιλανθρωπίας.

A2. Οι Αθηναίοι θεωρούσαν ότι τα εγκλήματα εκ προμελέτης χρήζουν αυστηρότερης τιμωρίας απ' όσα γίνονται εξ' αμελείας. Έτσι π.χ. σε περίπτωση ανθρωποκτονίας, αν καταλογίζεται δόλος στον εγκληματία, τού επιβάλλονται οι έσχατες ποινές, όπως η θανατική καταδίκη, η ισόβια εξορία -εξίσου ατιμωτική ποινή στην αρχαία Αθήνα- και η δήμευση της περιουσίας του. Αλλά και στην περίπτωση απλών υλικών ζημιών, ο κατηγορούμενος καταβάλλει αποζημίωση διπλάσια από την αξία του πράγματος που καταχράστηκε.

Βέβαια, η πολιτεία θεωρεί ότι από τις εγκληματικές πράξεις δημόσιο χαρακτήρα έχουν μόνο αυτές που ενέχουν βία. Στην περίπτωση αυτήν η καταστολή και η παραδειγματική τιμωρία είναι υποχρέωση του νομοθέτη, διότι η ποινικά κολάσιμη πράξη προσβάλλει όχι μόνο τον παθόντα, αλλά και ολόκληρη την πόλη. Αντίθετα, σε περιπτώσεις ιδιωτικών συναλλαγών, οι εμπλεκόμενοι καλούνται να λύσουν τις διαφορές τους χωρίς την παρέμβαση του κρατικού μηχανισμού.

B1α.

ΟΝΟΜΑΤΙΚΟΙ ΤΥΠΟΙ	ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ
πεπονηκώς	ποιήσων	ποιήσας
ἀποκτιννύντας	ἀποκτενοῦντας	ἀποκτείναντας
ἐξαμαρτανόντων	ἐξαμαρτησομένων	ἐξαμαρτόντων
βιαζόμενον	βιασόμενον/βιασθησόμενον	βιασάμενον/ βιασθέντα

B1β.

ΡΗΜΑΤΑ	ΕΥΚΤΙΚΗ (β' ενικό)	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ (β' ενικό)
ἄρξωμαι	ἄρξαιο	ἄρξαι
ὄφλων	ὄφλοις	---
λάβη	λάβοις	λαβὲ
δεῖσθαι	δέοιο	δέου

B1γ.

ΑΠΟΛΥΤ. ΑΡΙΘΜ.	ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ	ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ
ἓν	μονὰς	ἅπαξ
δύο	δυὰς	δῖς
δέκα	δεκάς	δεκάκις

B1δ.

ΘΕΤΙΚΟΣ	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ	ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ
μικροῦ	μικροτέρου ἐλάττωνος ἥττωνος	μικροτάτου ἐλαχίστου επίρρ. ἥκιστα
ἄξιον	ἄξιώτερον	ἄξιώτατον

B2α.

- **κατὰ τῶν ὄντων** : εμπρόθετος εχθρικής διάθεσης στο ρήμα «**πράττει**».
- **τοῦ πράγματος** : γενική αφετηρίας ή χωρισμού στο επίρρημα «**ἔξω**».
- **ὀλίγων, ἀπάντων** : γενικές κατηγορηματικές, κτητικές λόγω του ενν. απαρεμφάτου «**εἶναι**». Αναφέρονται στο «**τὴν ἰσχύν**».
- **βοηθείας** : αντικείμενο του απαρεμφάτου «**δεισθαι**» (δηλώνει ένδεια, στέρηση).
- **ιδίας, δημοσίας** : επιθετικοί προσδιορισμοί στην λέξη «**βοηθείας**».

B2β.

- **ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ** : «**ἂν λάβῃ τάλαντον καὶ ἀποστερήσῃ**»

ΑΠΟΔΟΣΗ : «**οὐδὲν αὐτῷ πρὸς τὴν πόλιν ἐστίν**».

- **ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ** : «**ἂν μικροῦ πάνυ τιμήματος ἄξιόν τις λάβῃ**» «**βία δὲ τοῦτ' ἀφέληται**»

ΑΠΟΔΟΣΗ : «**οἱ νόμοι κελεύουσιν**»

[Σύνθετοι υποθετικοί λόγοι (2 υποθέσεις) που δηλώνουν αόριστη επανάληψη στο παρόν/μέλλον].

Μετασχηματισμός των υποθετικών λόγων :

I. ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΟ

- **ΥΠΟΘ** : «**ἂν λάβῃ καὶ ἀφέληται**»

ΑΠΟΔ. : «**οἱ νόμοι κελεύουσιν**».

II. ΑΠΛΗ ΣΚΕΨΗ του ΛΕΓΟΝΤΟΣ

- **ΥΠΟΘ.** : «**εἰ λάβοι καὶ ἀποστερήσαι (-σειε)**»

ΑΠΟΔ. : «**οὐδὲν ἂν εἶη**».

- **ΥΠΟΘ.** : «**εἰ λάβοι... βία δὲ ἀφέλοιτο**»

ΑΠΟΔ. : «**οἱ νόμοι ἂν κελεύοιεν**».

- **ΥΠΟΘ.** : «**ἂν λάβῃ καὶ ἀποστερήσῃ**»

ΑΠΟΔ. : «**οὐδὲν ἔσται...**».

B2γ. Ἔστι ἰδεῖν ὅτι οἱ νόμοι εἶεν χαλεποὶ τοῖς ἐκ προαιρέσεως ὑβρισταῖς, οὐ μόνον ἐπὶ τούτων ἀλλὰ καὶ ἐφ' ἀπάντων.

(η χρήση ευκτικής πλαγίου λόγου ερμηνεύεται επειδή το «**ἰδεῖν**» από το οποίο εξαρτάται η κύρια πρόταση είναι χρόνου αορίστου).

B2δ.

- 1) «**τὸ βλάβος**»: Αντικείμενο του απαρεμφάτου «**ἐκτίνειν**».

«θανάτω καὶ ἀειφυγία καὶ δημεύσει»: Δοτικές οργανικές του μέσου στο ρήμα «ζημιούσι».

«ἐξούλην»: Αντικείμενο του ρήματος «ἐποίησε».

2) «ἀπλοῦν» → «τὸ βλάβος»

κατηγορηματικός προσδιορισμός.

«τῶν ὑπαρχόντων» → «δημεύσει»

γενική αντικειμενική.

«ἰδίαν» → «τὴν ἐξούλην»

κατηγορούμενο του αντικειμένου.